

پایتخت بعدی داعش کجا خواهد بود؟

با تضعیف داعش پرسش های فراوانی حول آینده گروه تروریستی داعش طرح شده است.

به گزارش آران نیوز: با تضعیف داعش در عراق و سوریه به واسطه ورود نیروهای روسیه به خاک این کشورها و عقب نشینی های مشهود از مواضع تحت کنترل خود، برنامه ریزی داعش برای انتقال نیروی فرماندهی و رهبری آن به مکانی دیگر دور از ذهن نیست. در این بین دو کشور می توانند گزینه های احتمالی داعش و حامیانش برای انتقال هسته مرکزی آنها باشند. گزینه ای که اکثر کارشناسان با توجه به رخدادهای اخیر توجه زیادی به آن دارند لیبی است. کشوری نیمه اسلامی نیمه سکولار در شمال آفریقا که دارای ذخایر کلان نفتی است.

وجود دو دولت سکولار در طبرق و اسلام گرا در طرابلس به شکلی از بحران قدرت در لیبی دامن زده که زمینه های ورود و حضور تروریست های تکفیری سلفی را هموار ساخته است لیکن لیبی از نظر جغرافیایی مکانی حساس برای کشورهای اروپایی محسوب شده و به طور حتم ناتو در صورت احساس خطر از جانب خاک آن کشور دست به اقدام نظامی زده و واقعه سال 2011 در زمان معمر قذافی را تکرار خواهد کرد. داعش نیز با علم به این موضوع تنها به منطقه الهلالیه و بطور اخص شهر بن جواد در استان سرت چشم دوخته تا با دسترسی به منابع نفتی آن جایگزینی برای منابع نفتی از دست رفته در عراق برپا کرده باشد و تحرک نظامی گسترده داعش با هدف به دست آوردن کنترل کامل یک کشور در شمال آفریقا بسیار بعید به نظر می رسد.

از بعد جغرافیای استراتژی نظامی نیز لیبی پتانسیل فعالیت گروه های تروریستی را ندارد زیرا فاقد عوامل محیطی متناسب با فعالیت های تروریستی مانند رشته کوه و جنگل است، از این روی گروه های تروریستی در خاک لیبی با وضعیتی بسیار شکننده مواجه خواهند بود.

و مکان بعدی کشوری است که جریان جدید تروریسم تکفیری سلفی از آنجا پایه گذاری شده و در نابسامانی های قرن 21 دنیا نقشی اساسی ایفا می کند، جمهوری افغانستان.

درگیری های داخلی افغانستان اعم از درگیری های نظامی و البته درگیری های سیاسی، این کشور را عملاً در خلا قدرت فراگیر ملی قرار داده که همین امر موجب انجام تحرکات علنی نیروهای شبه نظامی به پشتیبانی فکری از داعش شده است.

طالبان که روزی با به سایه راندن نیروهای القاعده خود را به عنوان یگانه نیروی اسلامی تندرو در آسیای میانی معرفی کرده بودند، با قدرت گرفتن نیروهای ملی افغانستان و پشتیبانی هرچند ناچیز مردم در برخی ایالت های مهم از سیاسیون، به حاشیه رانده شده و دوران انزوای خود را پشت سر می گذارند. این مسئله سبب گرایش طالبان به تفکرات داعش و بیعت با آن در برخی مناطق منجمله هرات شده تا با این استراتژی به تجدید قوا پرداخته و مجدداً خود را به سکاندار جریان فکری افغانستان تبدیل کند. بیعت عده ای از سران طالبان پاکستان در ژوئیه 2014 با ابوبکر البغدادی رهبر داعش را نیز می توان حرکتی در راستای تحقق همین اهداف عنوان کرد. نباید فراموش کرد پاکستان مامن گروهک های کوچک تروریستی است که تحت نفوذ شدید طالبان افغانستان هستند و دارای اهداف مشترک در جهت ساقط کردن حکومت ملی افغانستان و تا حدودی تحت حمایت دولت پاکستان. از این روی چنین تصمیم گیری ای را نمی توان سرخود و بدون دخالت طالبان افغانستان مفروض دانست.

از سوی دیگر اضمحلال طالبان بعد از انزوای القاعده ابزار توجیه ایالات متحده برای حضور در مناطق غربی ایران را نیز از بین خواهد برد و این خود می تواند دلیلی بر گرایش ایالات متحده به کشاندن هسته مرکزی داعش به افغانستان باشد تا در وهله اول با جایگزینی آنها با طالبان یا تقویت طالبان توسط آنها ابزار توجیه حضورش در افغانستان و پاکستان را استحکام بخشد و در وهله دوم در صورت پیش روی نیروهای ایران و روسیه در عراق و سوریه از انحلال کامل داعش جلوگیری کرده باشد.

البته با نگاهی بد بینانه می توان ادعا کرد دولت مردان افغانستان نیز از ورود کنترل شده داعش به بعضی از ایالت ها استقبال می کنند زیرا حضور دشمن در خاک کشور هم موجب ایجاد اراده ملی برای حفظ وحدت در بین افراد مخالف و موافق داخلی خواهد بود و هم توجیه گر بسیاری از تصمیمات سیاسی.

افغانستان از نظر منابع نفتی نیز در موقعیت مناسبی به سر می برد که البته این منابع اکثراً در شمال این کشور و خارج از ناحیه تحت کنترل طالبان بوده و می توان ادعا کرد دسترسی گروه های تروریستی به این منابع به صورت سهل امکان پذیر نخواهد بود و در بررسی جغرافیای استراتژی نظامی، افغانستان به دلیل وجود رشته کوه های بسیار سردسیر و آب و هوای نامناسب و بری از موقعیتی بسیار عالی برخوردار بوده و مکانی بسیار مناسب برای گروه های تروریستی محسوب می شود.

با بررسی مطالب فوق الذکر می توان ادعا کرد گرایش داعش به سمت افغانستان بسیار منطقی تر از گرایش به سمت لیبی می نماید لیکن به دلیل پیشرفت های جامعه مدنی در افغانستان و تجربه تلخ اسلام تندرو طالبان، داعش با دشواری های بسیار

زیادی برای نفوذ در بین مردم رو به رو خواهد بود.

مانی محرابی